

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea extinsă)

5 iunie 2024*

„Funcție publică – Funcționari – Remunerație – Alocații familiale – Alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere – Alocația școlară – Decizii de încetare a anumitor alocații – Condiții de dispunere – Noțiunea de «finalizare a studiilor» – Egalitate de tratament – Principiul bunei administrări – Restituire a plății nedatorate – Articolul 85 primul paragraf din statut – Răspundere”

În cauza T-123/23,

VA, reprezentat de N. de Montigny, avocată,

reclamant

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de T. Bohr și de M. Brauhoff, în calitate de agenți,

pârâtă,

TRIBUNALUL (Camera a cincea extinsă),

compus din domnii S. Pappasavvas, președinte, J. Svenningsen, J. Laitenberger și J. Martín y Pérez de Nanclares și doamna M. Stancu (raportoare), judecători,

grefier: domnul L. Ramette, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii,

în urma ședinței din 23 ianuarie 2024,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin acțiunea întemeiată pe articolul 270 TFUE, reclamantul, VA, solicită, pe de o parte, anularea deciziei Oficiului pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) al Comisiei Europene din 11 mai 2022 privind încetarea dreptului său de a primi, începând cu 1 iulie 2021, alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere și alocația școlară, precum și reducerea de

* Limba de procedură: franceza.

impozit aferentă alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere și a deciziei PMO din 13 iunie 2022 prin care era anunțat cu privire la recuperarea, în temeiul articolului 85 din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”), a acestor drepturi financiare și, pe de altă parte, repararea prejudiciului pe care l-ar fi suferit ca urmare a acestui fapt.

I. Istoricul cauzei

- 2 Reclamantul este funcționar în cadrul Secretariatului General al Consiliului Uniunii Europene.
- 3 Fiica acestuia a urmat studii universitare la o universitate belgiană. În speță, ea a susținut ultimul examen din ciclul său de studii la 18 iunie 2021, a aflat că a promovat examenele la 2 iulie 2021 și a primit un certificat de absolvire la 27 august 2021. Anul universitar s-a încheiat la 13 septembrie 2021.
- 4 Până în luna septembrie 2021, reclamantul a primit, pentru fiica sa, alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere, precum și alocația școlară, prevăzute la articolele 2 și 3 din anexa VII la statut, și a beneficiat de reducerea de impozit aferentă alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere, prevăzută de Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 260/68 al Consiliului din 29 februarie 1968 de stabilire a condițiilor și a procedurii de aplicare a impozitului stabilit în beneficiul Comunităților Europene (JO 1968, L 56, p. 8, Ediție specială, 01/vol. 8, p. 165) (denumite în continuare, împreună, „drepturile financiare în cauză”).
- 5 La 16 septembrie 2021, reclamantul a introdus în aplicația informatică „Sysper 2” declarația de finalizare a studiilor fiicei sale, indicând că ultimul examen al acesteia a avut loc la 18 iunie 2021.
- 6 În temeiul Deciziei (UE) 2019/792 a Consiliului din 13 mai 2019 de încredințare către Comisia Europeană – Oficiul de Administrare și Plată a Drepturilor Individuale (PMO) – a exercitării anumitor competențe conferite autorității împuternicite să facă numiri și autorității abilitate să încheie contracte de muncă (JO 2019, L 129, p. 3), PMO răspunde de administrarea și plata drepturilor individuale financiare ale membrilor personalului Secretariatului General al Consiliului, inclusiv a drepturilor financiare în cauză.
- 7 La 24 septembrie 2021, PMO l-a informat pe reclamant că, având în vedere declarația sa din 16 septembrie 2021, drepturile financiare în cauză vor înceta retroactiv începând cu 1 iulie 2021 (denumită în continuare „decizia din 24 septembrie 2021”). Această decizie preciza de asemenea că orice plată nedatorată urma să fie recuperată în temeiul articolului 85 din statut și că va primi o notă separată prin care va fi informat cu privire la modalitățile de recuperare a plăților nedatorate respective începând de la 1 iulie 2021. Decizia din 24 septembrie 2021 a inclus o reținere de 2 619,66 euro pe fișa de salariu din luna octombrie 2021, corespunzătoare cuantumului drepturilor financiare în cauză pentru perioada cuprinsă între iulie și septembrie 2021 (denumită în continuare „perioada în litigiu”).
- 8 La 3 ianuarie 2022, reclamantul a introdus o reclamație în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut împotriva acestei fișe de salariu (denumită în continuare „prima reclamație”).

- 9 Prin decizia din 5 mai 2022, autoritatea împuternicită să facă numiri (denumită în continuare „AIPN”) a anulat decizia din 24 septembrie 2021, precum și recuperarea subsecventă, astfel cum a fost materializată în fișa de salariu din luna octombrie 2021, și a retrimis dosarul reclamantului la serviciul competent pentru reexaminarea cazului său, pentru motivul că reclamantul nu fusese ascultat înainte de adoptarea acestei din urmă decizii.
- 10 Ca urmare a deciziei din 5 mai 2022, PMO a acordat reclamantului un avans în numerar de 3 500 de euro. Această sumă corespunde plății a patru tranșe lunare din drepturile financiare în discuție.
- 11 Prin decizia din 11 mai 2022, PMO a confirmat încetarea retroactivă a drepturilor financiare în cauză începând de la 1 iulie 2021 (denumită în continuare „prima decizie atacată”), informându-l totodată pe reclamant cu privire la faptul că aceste drepturi ar putea face obiectul unei revizuri dacă ar fi în măsură să furnizeze un document justificativ oficial care să ateste că „ultimul examen, trimitere și/sau susținere a tezei” fiicei sale a avut loc după luna iunie 2021 și că își putea transmite observațiile în termen de 15 zile de la primirea acestei decizii. În plus, PMO a indicat reclamantului că orice plată nedatorată urma să fie recuperată în temeiul articolului 85 din statut și că îi va fi trimisă o notă separată pentru a-l informa cu privire la modalitățile de recuperare a drepturilor financiare primite în mod nejustificat de la 1 iulie 2021.
- 12 La 13 iunie 2022, reclamantul a primit o notă de recuperare în temeiul articolului 85 din statut (denumită în continuare „a doua decizie atacată”). În decizie se preciza că suma totală datorată de reclamant era de 3 500 de euro, că această sumă urma să fie recuperată în trei rate lunare începând cu luna august 2022 și că reclamantul avea la dispoziție 15 zile de la primirea aceleiași decizii pentru a transmite observațiile sale.
- 13 În urma acestei decizii, între reclamant, avocatul acestuia și PMO a avut loc un schimb de e-mailuri prin care se urmărea clarificarea conținutului primei și al celei de a doua decizii atacate (denumite în continuare, împreună, „deciziile atacate”).
- 14 În special, prin e-mailul din 22 iunie 2022, PMO l-a informat pe reclamant că, întrucât fiica sa și-a promovat examenele în iunie 2021, în cadrul primei sesiuni de examene, nu mai avea dreptul să primească drepturile financiare în discuție începând din luna iulie 2021. În plus, PMO a subliniat că reclamantul nu a furnizat alte documente care să poată justifica faptul că fiica sa și-a continuat studiile universitare după 30 iunie 2021. În ceea ce privește recuperarea sumei de 3 500 de euro, PMO a precizat printre altele că reclamantul a primit în mod eronat patru rate lunare ale drepturilor financiare în cauză în loc de trei rate (a se vedea punctul 10 de mai sus).
- 15 La 9 august 2022, reclamantul a introdus o reclamație în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut împotriva deciziilor atacate (denumită în continuare „a doua reclamație”), solicitând și rambursarea cheltuielilor reprezentând onorariile avocaților suportate în cadrul primei reclamații.
- 16 A doua reclamație a fost respinsă prin decizia AIPN din 9 decembrie 2022.

II. Concluziile părților

- 17 Reclamantul solicită în esență Tribunalului:
 - anularea deciziilor atacate;

- obligarea Comisiei la plata unei despăgubiri de 2 441,84 euro;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 18 În ședința de audiere a pledoariilor, reclamantul a precizat că solicită anularea celei de a doua decizii atacate numai în limita sumei de 2 619,66 de euro, corespunzătoare valorii drepturilor financiare în cauză, iar nu a sumei de 3 500 de euro, aspect consemnat în procesul-verbal de ședință.
- 19 Comisia solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii ca nefondată;
 - obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

III. În drept

A. Cu privire la concluziile în anulare

- 20 Reclamantul invocă cinci motive în susținerea concluziilor sale în anulare, dintre care primele trei sunt îndreptate împotriva primei decizii atacate, iar celelalte două împotriva celei de a doua decizii atacate.

1. Cu privire la motivele îndreptate împotriva primei decizii atacate

- 21 Aceste motive sunt întemeiate în esență, primul, pe încălcarea articolelor 2 și 3 din anexa VII la statut, al doilea, pe încălcarea principiului egalității de tratament și, al treilea, pe încălcarea principiului securității juridice și a principiului buneii administrări.

a) Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolelor 2 și 3 din anexa VII la statut

- 22 Prin intermediul primului motiv, reclamantul susține că Comisia a încălcat articolele 2 și 3 din anexa VII la statut (denumite în continuare „dispozițiile în cauză”) întrucât a considerat că fiica sa își finalizase studiile universitare la 18 iunie 2021, data ultimului examen, și că, prin urmare, nu mai avea dreptul să primească drepturile financiare în discuție pentru perioada în litigiu. În opinia acestuia, data finalizării studiilor fiicei sale, care determină încetarea în speță a acordării drepturilor financiare în cauză, este data sfârșitului anului universitar, și anume 13 septembrie 2021, sau cel puțin data la care fiica sa a primit certificatul de absolvire, și anume 27 august 2021.
- 23 În subsidiar, reclamantul apreciază că data finalizării studiilor ar trebui să se situeze cel mai devreme la momentul la care copilul ia cunoștință de rezultatele examenelor, în speță 2 iulie 2021, dat fiind că acesta este momentul în care află rezultatul ultimului său an universitar și, prin urmare, poate începe să caute un loc de muncă.
- 24 Comisia contestă argumentația reclamantului.

- 25 În primul rând, aceasta răspunde că, întrucât dispozițiile în cauză dau dreptul la prestații financiare, ele trebuie interpretate în mod strict. Comisia adaugă că drepturile financiare în cauză depind de continuitatea efectivă a formării școlare sau profesionale și de frecventarea în mod regulat și cu program complet a unei instituții de învățământ. În al doilea rând, din jurisprudența instanțelor Uniunii Europene, în special din Hotărârea din 21 noiembrie 1991, Costacurta/Comisia (C-145/90 P, EU:C:1991:435), și din Hotărârea din 19 septembrie 2018, HD/Parlamentul (T-604/16, nepublicată, EU:T:2018:562), ar reieși că drepturile financiare în cauză trebuie să fie apreciate lunar și trebuie să înceteze în momentul în care copilul aflat în întreținere nu mai frecventează în mod regulat și cu program complet instituția de învățământ superior. În plus, copilul care încetează să frecventeze această instituție ar putea să lucreze, să dispună de un venit și astfel să se întrețină efectiv. În al treilea rând, Comisia amintește că articolul 6 din Decizia din 16 decembrie 2013 privind dispozițiile generale de punere în aplicare referitoare la acordarea alocației școlare face o distincție între vacanțele școlare de la sfârșitul unui an școlar și cele care urmează ultimului an școlar, la finalul căruia copilul își încheie studiile. În al patrulea rând, reclamantul nu ar fi reușit să dovedească faptul că, în lipsa diplomei sale universitare, fiicei sale i-ar fi fost refuzat accesul la un anumit loc de muncă sau că aceasta nu ar fi găsit un loc de muncă adecvat. În al cincilea rând, noțiunea de „finalizare a studiilor” ar fi autonomă și ar trebui să facă obiectul unei interpretări uniforme aplicabile în toate statele membre în care copiii membrilor personalului își urmează studiile. În al șaselea rând, argumentul reclamantului privind o pretinsă încălcare a articolului 52 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene nu ar fi demonstrat în niciun fel.
- 26 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul subsidiar, Comisia arată că nici data luării la cunoștință a rezultatelor examenelor nu poate fi reținută din moment ce, după ultimul examen, studenții încetează să urmeze cursurile și, prin urmare, să frecventeze în mod regulat și cu program complet instituția de învățământ superior.
- 27 Tribunalul arată că, prin intermediul primului motiv, reclamantul invocă o încălcare a dispozițiilor în cauză întrucât Comisia ar fi interpretat în mod eronat condiția referitoare la „finalizarea studiilor”, care determină încetarea drepturilor financiare în cauză.
- 28 Mai precis, părțile nu sunt de acord cu privire la data la care această condiție se verifică, și anume momentul susținerii ultimului examen universitar, data cunoașterii rezultatelor examenelor finale, data eliberării certificatului de absolvire sau sfârșitul anului universitar. În speță, aceste patru momente se situează între iunie și, respectiv, septembrie 2021.
- 29 Cu titlu introductiv, trebuie amintite condițiile care dau dreptul la drepturile financiare în cauză, în special alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere și alocația școlară, precum și relația dintre aceste două alocații.
- 30 În ceea ce privește alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere, articolul 2 din anexa VII la statut prevede:

„(1) Funcționarul care are unu sau mai mulți copii în întreținere beneficiază, în condițiile enumerate la alineatele (2) și (3), de o alocație de [...] pe lună pentru fiecare copil aflat în întreținerea sa.

[...] [traducere neoficială]

(3) Alocația se acordă:

- (a) din oficiu, pentru copilul care nu a împlinit încă vârsta de 18 ani;
- (b) la cererea motivată a funcționarului în cauză, pentru copilul cu vârsta între 18 și 26 de ani care urmează o formare educațională sau profesională.

[...]

31 În ceea ce privește alocația școlară, articolul 3 alineatul (1) din anexa VII la statut prevede:

„(1) În condițiile stabilite de dispozițiile generale de aplicare a prezentului articol, funcționarul beneficiază de o alocație școlară destinată acoperirii cheltuielilor de școlarizare suportate de acesta, în limita unui plafon lunar de [...], pentru fiecare copil aflat în întreținerea sa în sensul articolului 2 alineatul (2) din prezenta anexă, în vârstă de cel puțin cinci ani și care frecventează cu regularitate cursurile de zi ale unei instituții de învățământ primar sau secundar cu plată sau ale unei instituții de învățământ superior. [...] [traducere neoficială]

Dreptul la respectiva alocație școlară se naște în prima zi a lunii în care copilul începe să frecventeze o instituție de învățământ primar și încetează la sfârșitul lunii în care copilul își încheie studiile, dar nu mai târziu de sfârșitul lunii în care acesta împlinește 26 de ani. [...]”

32 Din aceste dispoziții reiese că alocația școlară nu este decât un corolar al alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere, întrucât prima alocație nu poate fi acordată dacă nu sunt îndeplinite în prealabil condițiile care permit obținerea celei de a doua alocații. Astfel, precizând că alocația școlară este plătită „pentru fiecare copil aflat în întreținerea sa în sensul articolului 2 alineatul (2) din anex[a menționată], în vârstă de cel puțin cinci ani”, legiuitorul a intenționat să subordoneze dreptul la această alocație respectării prealabile a condițiilor prevăzute pentru acordarea alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere. Cu alte cuvinte, alocația școlară nu poate fi plătită decât dacă funcționarul are un copil aflat în întreținere în vârstă de cel puțin cinci ani pentru care primește o astfel de alocație.

33 Dreptul la alocația școlară este, în plus, subordonat respectării unei a doua condiții cumulative, care este cea a frecventării în mod regulat și cu program complet a unei instituții de învățământ de către acest copil.

34 Întrucât alocația școlară nu poate fi acordată, astfel cum se precizează la punctul 32 de mai sus, decât dacă sunt îndeplinite în prealabil condițiile care permit obținerea alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere, rezultă că aprecierea condiției referitoare la frecventarea în mod regulat și cu program complet a unei instituții de învățământ (denumită în continuare „condiția frecventării”) trebuie efectuată într-o a doua etapă, după ce s-a stabilit că respectivul copil pentru care se solicită alocația școlară se află în întreținerea funcționarului.

35 Având în vedere aceste considerații, Tribunalul va analiza, într-o primă etapă, dacă, în perioada în litigiu, condițiile pentru obținerea alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere erau îndeplinite și, într-o a doua etapă, dacă fiica reclamantului îndeplinea și condiția frecventării, prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din anexa VII la statut, pentru a da dreptul la alocația școlară.

1) Cu privire la respectarea în perioada în litigiu a condițiilor pentru acordarea alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere

- 36 Trebuie amintit că, într-un caz precum cel din speță, în care un copil urmează studii universitare, dreptul la alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere este subordonat îndeplinirii a trei condiții, și anume întreținerea efectivă de către funcționar a copilului său, faptul ca acesta din urmă să aibă între 18 și 26 de ani și faptul ca acesta să primească o formare școlară sau profesională (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 noiembrie 2021, KR/Comisia, T-408/20, nepublicată, EU:T:2021:788, punctul 24).
- 37 În speță, trebuie să se constate că prima și a doua condiție, precum și natura „școlară” a formării la care era înscrisă fiica reclamantului nu sunt contestate de Comisie. În schimb, a treia condiție, privind urmarea unei formări școlare, ar lipsi, în opinia acesteia, din moment ce fiica reclamantului nu mai primea o astfel de formare de la 18 iunie 2021, data ultimului său examen.
- 38 În această privință, este necesar să se arate că o „formare” se compune din mai multe etape, precum participarea la cursurile prevăzute de programul de studii și la examenele aferente cursurilor respective, evaluarea acestora și, la finalul ultimului dintre aceste examene, punerea la dispoziție de către instituția de învățământ care asigură formarea în discuție a rezultatelor finale care certifică absolvirea acesteia. Etapele menționate sunt indisolubile una de cealaltă, întrucât participarea la examene permite evaluarea dobândirii de către student a competențelor și a cunoștințelor transmise în cadrul cursurilor oferite.
- 39 Or, întrucât studentul poate lua cunoștință de absolvirea formării sale numai după finalizarea tuturor examenelor și după ce rezultatele acestor examene au fost puse la dispoziție de instituția de învățământ, trebuie să se considere că studentul nu mai beneficiază de formare în sensul articolului 2 alineatul (3) litera (b) din anexa VII la statut începând cu momentul în care rezultatele finale sunt disponibile.
- 40 Astfel, contrar celor susținute de Comisie, copilul cu vârsta cuprinsă între 18 și 26 de ani care urmează o formare școlară sau profesională se află în întreținerea funcționarului nu până la momentul în care susține ultimul său examen, ci până la momentul în care rezultatele finale sunt puse la dispoziție de instituția de învățământ.
- 41 Această interpretare este, pe de altă parte, conformă cu jurisprudența, precum cea întemeiată pe Hotărârea din 17 aprilie 2002, Sada/Comisia (T-325/00, EU:T:2002:101, punctul 37), potrivit căreia dispozițiile dreptului Uniunii care conferă dreptul la prestații financiare trebuie interpretate în mod strict, precum și cu cea care decurge din Hotărârea din 21 noiembrie 1991, Costacurta/Comisia (C-145/90 P, EU:C:1991:435, punctul 6), și din Hotărârea din 19 septembrie 2018, HD/Parlamentul (T-604/16, nepublicată, EU:T:2018:562, punctul 133), potrivit căreia, din cauza caracterului lunar al drepturilor financiare în cauză, aspectul dacă sunt îndeplinite condițiile acordării lor trebuie apreciat lunar.
- 42 Astfel, întrucât alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere este o alocație plătită lunar, și, pentru copilul cu vârsta cuprinsă între 18 și 26 de ani, pe baza unei „cereri motivate”, revine funcționarului obligația de a informa administrația cu privire la finalizarea studiilor copilului său, comunicându-i fără întârziere data la care rezultatele finale au fost puse la dispoziție de instituția de învățământ, pentru ca aceasta să poată opri de îndată plata alocației respective.

- 43 În speță, reiese atât din anexa A.9 la cererea introductivă, care conține un certificat de absolvire datat 27 august 2021, emis de universitatea la care era înscrisă fiica reclamantului, cât și din e-mailul serviciului juridic al aceleiași universități prezentat de reclamant în cadrul măsurii de organizare a procedurii din 7 decembrie 2023, că rezultatele finale au fost puse la dispoziție de universitate la 2 iulie 2021, dată la care fiica reclamantului putea deja, de altfel, să descarce un certificat de absolvire. În consecință, având în vedere considerațiile prezentate la punctele 38-40 de mai sus, trebuie să se considere că, începând cu luna care urmează datei la care rezultatele finale au fost puse la dispoziție de instituția de învățământ, și anume luna august 2021, fiica reclamantului nu mai putea fi considerată ca aflându-se în întreținerea sa, iar acesta nu mai era eligibil pentru alocația pentru creșterea copilului aflat întreținere.
- 44 Din cele de mai sus rezultă că Comisia a săvârșit o eroare de drept întrucât a refuzat să acorde reclamantului alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere pentru luna iulie 2021. În schimb, Comisia i-a refuzat în mod întemeiat această alocație pentru lunile august și septembrie 2021.
- 45 Un astfel de refuz nu poate fi repus în discuție de celelalte argumente invocate de reclamant și prin care se urmărește să se demonstreze că acesta avea dreptul la alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere atât pentru luna august, cât și pentru luna septembrie 2021. În primul rând, în măsura în care reclamantul susține că, potrivit universității frecventate de fiica sa și autorităților belgiene, aceasta din urmă și-a păstrat calitatea de student până la sfârșitul lunii septembrie 2021, trebuie să se considere, asemenea Comisiei, că dispozițiile în cauză trebuie interpretate în mod autonom. Or, după cum s-a arătat la punctele 38-40 de mai sus, articolul 2 alineatul (3) litera (b) din anexa VII la statut trebuie interpretat în sensul că, din momentul în care rezultatele finale au fost puse la dispoziție de instituția de învățământ, trebuie să se considere că copilul nu mai primește „formare” în sensul acestei dispoziții. Astfel, este foarte posibil ca copilul să își finalizeze studiile înainte de sfârșitul anului universitar, chiar dacă, potrivit universității sau legislației statului în care aceasta are sediul, copilul mai poate beneficia de statutul de student până la sfârșitul acestui an.
- 46 În al doilea rând, afirmația potrivit căreia ar fi necesară deținerea diplomei universitare pentru a avea acces la anumite profesii nu este susținută în niciun fel și pare contradictorie mai ales cu pretențiile care fac obiectul prezentei acțiuni. Astfel, trebuie să se constate că, deși această diplomă i-a fost eliberată fiicei sale la 8 octombrie 2021 (a se vedea punctul 12 din cererea introductivă), reclamantul nu pretinde că era eligibil pentru drepturile financiare în cauză și pentru luna octombrie 2021. Pe de altă parte, reclamantul afirmă, la punctul 93 din cererea introductivă, că fiica sa și-a găsit un loc de muncă începând cu 1 octombrie 2021, respectiv cu o săptămână înainte de eliberarea diplomei.
- 47 În al treilea rând, referitor la afirmația invocată de reclamant în replică potrivit căreia interpretarea dispozițiilor în cauză efectuată de Comisie ar fi contrară articolului 52 din Carta drepturilor fundamentale și principiului egalității de tratament, trebuie arătat că, pe de o parte, aceasta nu este nicidecum susținută și nici argumentată și că, pe de altă parte și în orice caz, un argument similar a fost invocat și în cadrul celui de al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului egalității de tratament, care va fi analizat în continuare.

2) Cu privire la respectarea în perioada în litigiu a condiției frecventării, prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din anexa VII la statut

- 48 De la bun început este necesar să se arate că, întrucât reclamantul nu are dreptul la alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere pentru lunile august și septembrie 2021 (a se vedea punctul 44 de mai sus), acesta nu poate pretinde, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 32 de mai sus, nici alocația școlară pentru aceste luni.
- 49 În consecință, Comisia a refuzat reclamantului fără a săvârși o eroare de drept și alocația școlară pentru lunile august și septembrie 2021.
- 50 În plus, trebuie să se analizeze, așa cum s-a arătat la punctul 35 de mai sus, dacă condiția frecventării era îndeplinită pentru luna iulie 2021.
- 51 Potrivit Comisiei, în esență, această condiție nu mai este îndeplinită atunci când copilul promovează ultimul examen, în măsura în care din acel moment poate fi încadrat în muncă și se poate întreține. Această interpretare pornește de la premisa, la fel ca în cazul alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere, potrivit căreia copilul își încheie studiile după ce a promovat ultimul examen.
- 52 O asemenea premisă este însă eronată.
- 53 Într-adevăr, după cum s-a arătat la punctele 38-40 de mai sus, în cadrul analizei condițiilor de acordare a alocației pentru creșterea copilului aflat în întreținere, data la care rezultatele finale au fost puse la dispoziție de instituția de învățământ este cea care marchează finalizarea studiilor.
- 54 Prin urmare, trebuie să se transpună considerațiile prezentate la punctele 38-44 de mai sus, referitoare la alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere, la analiza condiției de frecvență prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din anexa VII la statut pentru acordarea alocației școlare.
- 55 Rezultă că, din momentul în care rezultatele finale au fost puse la dispoziție de instituția de învățământ, trebuie să se considere că copilul funcționarului nu mai frecventează în mod regulat și cu program complet o instituție de învățământ în sensul articolului 3 alineatul (1) din anexa VII la statut.
- 56 Or, întrucât rezultatele finale au fost puse la dispoziție în speță de la 2 iulie 2021, dată la care fiica reclamantului putea deja, de altfel, să descarce un certificat de absolvire, trebuie să se constate că până la data respectivă trebuia să se considere că aceasta din urmă frecventează în mod regulat și cu program complet instituția de învățământ care asigură formarea sa profesională, astfel încât reclamantul era eligibil pentru alocația școlară pentru luna iulie 2021.
- 57 În consecință, trebuie să se concluzioneze că Comisia a săvârșit o eroare de drept întrucât a refuzat să acorde reclamantului alocația școlară pentru luna iulie 2021.
- 58 Având în vedere considerațiile care precedă, se impune anularea primei decizii atacate în măsura în care prin aceasta i se refuză reclamantului drepturile financiare în cauză pentru luna iulie 2021.

59 Trebuie să se stabilească în prezent dacă celelalte motive îndreptate împotriva primei decizii atacate sunt de natură să conducă la anularea aceleiași decizii și în măsura în care prin aceasta i se refuză reclamantului drepturile financiare în cauză pentru lunile august și septembrie 2021.

b) Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului egalității de tratament

60 Reclamantul susține în esență că Comisia a încălcat principiul egalității de tratament întrucât este discriminat în raport cu un funcționar al cărui copil își finalizează studiile la sfârșitul celei de a doua sesiuni de examene.

61 Comisia contestă argumentația reclamantului.

62 Potrivit unei jurisprudențe constante, principiul egalității de tratament impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv. Mai concret, cerința privind caracterul comparabil al situațiilor în scopul stabilirii existenței unei încălcări a principiului egalității de tratament trebuie apreciată în raport cu ansamblul elementelor care le caracterizează [a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 martie 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Efect direct), C-205/20, EU:C:2022:168, punctele 54 și 55 și jurisprudența citată].

63 Or, trebuie să se constate că situația unui student care își promovează examenele în cadrul primei sesiuni de examene diferă de cea a unui student care va trebui să se prezinte la cea de a doua sesiune de examene, cu posibilitatea de a eșua încă o dată și, prin urmare, de a nu-și termina studiile în cursul aceluiași an universitar. Astfel, în primul caz, se poate considera deja că studentul și-a terminat formarea, în timp ce, în al doilea caz, studentul își va continua formarea și va trebui să se supună unor noi probe înainte de a-și putea finaliza studiile.

64 Așadar, reclamantul, a cărui fiică a putut consulta rezultatele finale începând cu 2 iulie 2021 (a se vedea punctul 43 de mai sus), nu își poate asimila în mod valabil situația cu cea a unui funcționar al cărui copil mai trebuia să promoveze, după 2 iulie 2021, a doua sesiune de examene.

65 Prin urmare, al doilea motiv trebuie respins ca fiind nefondat.

c) Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului securității juridice și a principiului bune administrări

66 Cu privire la pretinsa încălcare a principiului securității juridice, reclamantul arată că interpretarea dată de Comisie dispozițiilor în cauză creează o incertitudine juridică din moment ce determină din oficiu o recuperare retroactivă a drepturilor financiare în cauză. Astfel, funcționarul nu ar putea ști la momentul susținerii ultimului examen al copilului său dacă acesta din urmă va promova sau nu va promova la prima sesiune de examene întrucât rezultatele sunt comunicate abia ulterior.

67 Referitor la pretinsa încălcare a principiului bune administrări, reclamantul susține că dosarul său a fost tratat în mod confuz, întrucât Comisia a adoptat în prima decizie atacată o poziție identică cu cea din decizia din 24 septembrie 2021, care fusese însă anulată. În această privință,

reclamantul precizează că Comisia nu se poate prevala de faptul că, întrucât decizia de admitere a primei reclamații nu îl lezează, nu era obligată să o motiveze. Această confuzie l-a obligat pe reclamant să depună o a doua reclamație având același obiect ca prima.

- 68 Comisia contestă aceste argumente.
- 69 În ceea ce privește, în primul rând, critica întemeiată pe încălcarea principiului securității juridice, trebuie arătat că aceasta are în vedere situația în care unui funcționar care declară finalizarea studiilor copilului său la momentul la care ia cunoștință de rezultatele sale i se poate aplica o recuperare retroactivă în temeiul articolului 85 din statut, cum ar fi fost cazul în speță dacă reclamantul ar fi declarat ca dată de finalizare a studiilor 2 iulie 2021. Or, în măsura în care încălcarea principiului securității juridice, presupunând că este întemeiată, nu ar determina în speță anularea deciziei atacate decât pentru luna iulie 2021, iar nu și pentru lunile august și septembrie 2021 (a se vedea punctul 59 de mai sus), prezenta critică trebuie respinsă ca inoperantă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iunie 2022, Cristescu/Comisia, T-754/20, nepublicată, EU:T:2022:316, punctul 171).
- 70 În ceea ce privește, în al doilea rând, critica întemeiată pe încălcarea principiului buneii administrări, trebuie arătat mai întâi că, în măsura în care reclamantul invocă o pretinsă nemotivare a deciziei de admitere a primei reclamații și o pretinsă gestionare necorespunzătoare a dosarului său care l-a obligat să apeleze la un avocat pentru a redacta prima reclamație, aceste argumente sunt de asemenea inoperante, în măsura în care vizează legalitatea deciziei din 24 septembrie 2021, care nu face însă obiectul prezentei acțiuni.
- 71 În continuare, faptul că administrația adoptă, în urma unei anulări pentru încălcarea dreptului de a fi ascultat, o soluție identică pe fond nu este contrar principiului buneii administrări, din moment ce o astfel de încălcare implică numai ca procedura administrativă să fie reluată începând cu etapa afectată de nelegalitate, iar nu în mod necesar ca rezultatul acestei proceduri să fie diferit.
- 72 În sfârșit și în orice caz, astfel cum susține în mod întemeiat Comisia, reclamantul nu demonstrează că pretinsa încălcare a principiului buneii administrări ar fi avut asupra temeiniciei primei decizii atacate o incidență de natură să determine anularea sa.
- 73 Așadar, prezentul motiv trebuie respins ca nefondat.
- 74 Având în vedere considerațiile care precedă, se impune anularea primei decizii atacate în măsura în care prin aceasta i se refuză reclamantului drepturile financiare în cauză pentru luna iulie 2021.

2. Cu privire la motivele îndreptate împotriva celei de a doua decizii atacate

- 75 Aceste motive sunt întemeiate în esență, primul, pe încălcarea dreptului reclamantului de a primi drepturile financiare în cauză și, al doilea, pe încălcarea articolului 85 din statut.

a) Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului reclamantului de a primi drepturile financiare în cauză

- 76 Reclamantul susține că, întrucât a doua decizie atacată este întemeiată pe prima decizie atacată, care este nelegală pentru motivele expuse în cadrul primelor trei motive îndreptate împotriva primei decizii atacate, această a doua decizie trebuie de asemenea anulată.

- 77 Comisia răspunde că, întrucât prima decizie atacată este legală, a doua decizie atacată nu trebuie anulată.
- 78 Întrucât Tribunalul a constatat, la punctul 74 de mai sus, că prima decizie atacată trebuie anulată în măsura în care prin aceasta i se refuză reclamantului drepturile financiare în cauză pentru luna iulie 2021, situația este aceeași în ceea ce privește a doua decizie atacată. Astfel, având în vedere că această rată lunară nu este, așa cum reiese din analiza primului motiv îndreptat împotriva primei decizii atacate, „nedatorată”, în sensul articolului 85 din statut, rezultă că a doua decizie atacată trebuie anulată în măsura în care privește drepturile financiare în cauză pentru luna iulie 2021.
- 79 În continuare, trebuie să se stabilească dacă al doilea motiv îndreptat împotriva celei de a doua decizii atacate este de natură să conducă la anularea aceleiași decizii și în măsura în care prin aceasta i se refuză reclamantului drepturile financiare în cauză pentru lunile august și septembrie 2021.

b) Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 85 din statut

- 80 Reclamantul susține că a fost ferm convins că poate primi drepturile financiare în cauză până în luna septembrie 2021, în special ca urmare a faptului, pe de o parte, că nu există nicio dispoziție și nici jurisprudență care să confirme practica PMO și, pe de altă parte, că administrația îi plătiesc 3 500 de euro „în anularea” deciziei din 24 septembrie 2021. În plus, Comisia nu ar fi făcut dovada nici că el ar fi cunoscut efectiv neregularitatea plăților drepturilor financiare în cauză, nici că această neregularitate era atât de evidentă încât nu putea să nu fi avut cunoștință de ea.
- 81 Comisia contestă argumentația reclamantului.
- 82 Articolul 85 din statut prevede că „[o]rice plată nedatorată se restituie, în cazul în care beneficiarul avea cunoștință de faptul că nu existau motive pentru plata sumei respective sau în cazul în care era atât de evident că plata sumei respective nu era datorată încât era imposibil ca beneficiarul să nu fi avut cunoștință de aceasta” [traducere neoficială]. Rezultă din acest text că, pentru a se putea solicita restituirea sumei plătite în mod nejustificat, este necesar să se administreze dovada că beneficiarul avea efectiv cunoștință de faptul că nu existau motive pentru plata sumei respective sau că era atât de evident că plata sumei respective nu era datorată încât era imposibil ca beneficiarul să nu fi avut cunoștință de aceasta (a se vedea Hotărârea din 14 iunie 2018, Spagnolli și alții/Comisia (T-568/16 și T-599/16, EU:T:2018:347, punctul 145 și jurisprudența citată).
- 83 În speță, trebuie arătat că, astfel cum reiese din decizia de respingere a celei de a doua reclamații și după cum a precizat Comisia în ședința de audiere a pledoariilor, AIPN a intenționat să întemeieze a doua decizie atacată pe a doua ipoteză prevăzută la articolul 85 din statut.
- 84 Prin urmare, Tribunalul se va limita în analiza sa să verifice dacă Comisia putea considera că neregularitatea plății era atât de evidentă încât era imposibil ca reclamantul să nu fi avut cunoștință de aceasta.
- 85 Potrivit unei jurisprudențe constante, expresia „atât de evident” care caracterizează neregularitatea plății în sensul articolului 85 primul paragraf din statut nu înseamnă că beneficiarul plăților nedatorate este dispensat de orice efort de reflecție sau de control. Dimpotrivă, se impune această restituire în cazul în care este vorba despre o eroare care nu poate

fi omisă de un funcționar cu un grad normal de diligență, care se presupune că cunoaște normele care reglementează remunerația sa (a se vedea Hotărârea din 18 iunie 2019, Quadri di Cardano/Comisia, T-828/17, nepublicată, EU:T:2019:422, punctul 47 și jurisprudența citată).

- 86 În plus, nu este necesar ca funcționarul în cauză să poată determina cu precizie, în exercitarea obligației de diligență care îi revine, întinderea erorii săvârșite de administrație. Este suficient în această privință ca el să aibă îndoieli asupra temeiniciei plăților în cauză pentru a fi obligat să se manifeste pe lângă administrație pentru ca aceasta să efectueze verificările necesare (a se vedea Hotărârea din 18 iunie 2019, Quadri di Cardano/Comisia, T-828/17, nepublicată, EU:T:2019:422, punctul 49 și jurisprudența citată).
- 87 În speță trebuie arătat că, după cum rezultă din cuprinsul punctului 43 de mai sus, rezultatele finale ale formării urmate de fiica reclamantului au fost puse la dispoziție de instituția de învățământ începând cu 2 iulie 2021, dată la care aceasta putea deja, de altfel, să descarce un certificat de absolvire. În plus, din dosarul de care dispune Tribunalul nu reiese că fiica reclamantului ar fi urmat formarea în discuție sau orice altă formare după 2 iulie 2021, ceea ce ar fi putut justifica eligibilitatea la drepturile financiare în cauză începând cu luna august 2021.
- 88 Având în vedere aceste împrejurări, reclamantul ar fi putut să se îndoiască de faptul că nu mai era eligibil pentru drepturile financiare în cauză începând cu luna august 2021.
- 89 Așadar, întrucât neregularitatea acestei plăți era vădită, reclamantul nu putea să nu o cunoască.
- 90 Având în vedere cele ce precedă, trebuie să se respingă prezentul motiv și să se anuleze a doua decizie atacată numai în măsura în care privește drepturile financiare în cauză pentru luna iulie 2021.

B. Cu privire la concluziile referitoare la despăgubiri

- 91 Reclamantul susține în esență că a suferit un prejudiciu material în cuantum de 2 441,84 euro, corespunzător cuantumului cheltuielilor reprezentând onorariile avocaților efectuate pentru redactarea primei sale reclamații ca urmare a încălcării de către Comisie a principiilor bune administrări, securității juridice și „previzibilității”, din moment ce deciziile atacate erau identice cu cele care au fost anulate prin decizia de admitere a primei reclamații.
- 92 Comisia contestă argumentația reclamantului.
- 93 Trebuie amintit că cheltuielile reprezentând onorariile avocaților efectuate în cursul procedurii precontencioase nu pot constitui, cu excepția unor împrejurări excepționale, un prejudiciu material reparabil în măsura în care recurgerea la un avocat nu este impusă de normele statutare în etapa precontencioasă și se află astfel în responsabilitatea personală exclusivă a funcționarului în cauză. Or, niciun element din dosarul prezentei cauze nu permite să se stabilească existența unor asemenea împrejurări excepționale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 februarie 2022, OA/CESE, T-671/20, nepublicată, EU:T:2022:82, punctul 58 și jurisprudența citată).

- 94 În plus, așa cum s-a arătat la punctul 71 de mai sus, faptul că administrația adoptă, în urma unei anulări pentru încălcarea dreptului de a fi ascultat, o soluție identică pe fond nu este contrar principiului bunei administrări și nici, de altfel, principiului securității juridice și „principiului previzibilității”, cu privire la care reclamantul nu a argumentat în niciun fel, și nu poate constitui, așadar, o nelegalitate care să permită angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii.
- 95 Prin urmare, cererea reclamantului având ca obiect repararea unui pretins prejudiciu material trebuie respinsă ca nefondată.
- 96 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie anulate deciziile atacate în măsura în care acestea privesc drepturile financiare în cauză pentru luna iulie 2021 și să se respingă în rest acțiunea.

IV. Cu privire la cheltuielile de judecată

- 97 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 98 Întrucât Comisia a căzut în pretenții cu privire la partea esențială a concluziilor sale, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor reclamantului.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) **Anulează decizia Oficiului pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) al Comisiei Europene din 11 mai 2022 privind încetarea dreptului VA de a primi, începând cu 1 iulie 2021, alocația pentru creșterea copilului aflat în întreținere și alocația școlară, precum și reducerea de impozit aferentă acestor alocații și decizia PMO din 13 iunie 2022, prin care VA era anunțat cu privire la recuperarea, în temeiul articolului 85 din Statutul funcționarilor Uniunii Europene, a acestor drepturi financiare, în măsura în care vizează drepturile pentru luna iulie 2021.**
- 2) **Respinge în rest acțiunea.**
- 3) **Obligă Comisia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de VA.**

Papasavvas

Svenningsen

Laitenberger

Martín y Pérez de Nanclares

Stancu

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 5 iunie 2024.

Semnături